

Svar på skriftligt spörsmål SSS 325/2015 rd

Svar på skriftligt spörsmål om betraktande av företagarens make som företagare

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 325/2015 rd undertecknat av riksdagsledamot Ville Tavio /saf:

Vad tänker regeringen göra för att se till att privatföretagens tidigare eller nuvarande arbetstagare, som är företagarnas makar, inte i fortsättningen oskäligt ska längre betraktas som företagare?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

I systemet för utkomstskydd för arbetslösa betraktas en person som företagare som är skyldig att teckna en FöPL- eller LFöPL-försäkring. Dessutom betraktas som företagare också en s.k. delägare, dvs. en person som har, på det sätt som föreskrivs i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, antingen själv eller vars familj har ägande eller annan bestämmanderätt i ifrågavarande företag. En medlem av den "egentliga" företagarens familj, som arbetar i familjeföretaget, kan sålunda i systemet för utkomstskydd för arbetslösa vara företagare trots att han inte själv äger en enda del av företaget. Som företagare betraktas personer som genom sin egen eller familjens ägande eller bestämmande kan påverka sin sysselsättning i företaget.

Regeringen har lämnat till riksdagen regeringens proposition (RP 94/2015 rd) med förslag till förtydligande av definitionen av företagare i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. De föreslagna ändringarna anknyter till ändringarna av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner. I samband med ändringen har inga andra eventuella behov av ändring av definitionen av företagare bedömts. Kartläggningen av dessa inleds våren 2016.

Även om personen skulle betraktas som företagare i systemet för utkomstskydd för arbetslösa kan han trots det ha rätt till arbetslöshetsförmån. Arbets- och näringsbyrån bedömer om arbetsmängden i familjeföretaget varit sådan att det varit omöjligt att samtidigt motta heltidsarbete som inte anknyter till företagsverksamheten. Om det hade varit möjligt att motta heltidsarbete, betraktas arbetet i familjeföretaget som bisyssla och då är företagsverksamheten inte ett hinder för att få av arbetslöshetsförmån. Man kan påvisa att arbetet i familjeföretaget är en bisyssla genom att vara minst sex månader i en tjänst som inte anknyter till ifrågavarande företagsverksamhet och som uppfyller vissa villkor.

Om arbetet i familjeföretaget enligt arbets- och näringsbyråns bedömning skulle ha hindrat företagarens familjemedlem från att motta annat heltidsarbete, betraktas arbetet som huvudsyssla. För att i detta fall få arbetslöshetsförmån förutsätts det i regel att hela företagsverksamheten

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 325/2015 rd

läggs ner. Eftersom kravet att lägga ner hela företagsverksamheten kan vara oskäligt, föreskrivs i lagen om utkomstskydd för arbetslösa om undantag i fall där det för att få arbetslöshetsförmån räcker med att det egna arbetet upphör för företagarens familjemedlem som varit sysselsatt i familjeföretaget. I dessa fall kan företaget fortsätta sin verksamhet.

Bestämmelserna i lagen om utkomstskydd för arbetslösa som gäller nedläggning av företagsverksamhet och upphörande av familjemedlems arbete i familjeföretaget har trätt i kraft från början av 2013. Arbets- och näringsministeriet anser att det inte finns behov att ändra dem.

Helsingfors 8.12.2015

Justitie- och arbetsminister Jari Lindström